

การพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์จากขยะทั่วไปเพื่อเพิ่มรายได้
และสร้างมูลค่าเพิ่มขยะชุมชน
ภายใต้แผนงานวิจัย การพัฒนาระบบบริหารจัดการขยะเพิ่มสุขภาวะ
และเศรษฐกิจแบบสร้างสรรค์

สิงหา พรารมภ์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
และมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙
พ.ศ. ๒๕๖๐

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การพัฒนาต้นแบบบรรจุภัณฑ์จากขยะเพื่อเพิ่มรายได้ และสร้างมูลค่าเพิ่มขยะชุมชน

ชื่อผู้วิจัย : สิงหา ประรามภัก

ปีงบประมาณ : 2559

การพัฒนาต้นแบบบรรจุภัณฑ์จากขยะเพื่อเพิ่มรายได้ และสร้างมูลค่าเพิ่มขยะชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาต้นแบบบรรจุภัณฑ์จากขยะเพื่อเพิ่มรายได้ และสร้างมูลค่าเพิ่ม

การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนแรก ศึกษาข้อมูลขยะทั่วไป พบว่าควรนำกล่องนม และกระดาษเหลือใช้จากสำนักงาน นำมาสร้างเป็นบรรจุภัณฑ์เพิ่มรายได้ โดยกลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มผ้าทอบ้านหนองบัว จ.น่าน จากนั้นศึกษาคูณสมบัติของกระดาษและกล่องนม โดยจะพบว่ากล่องนมมีส่วนประกอบคือ กระดาษโพลีเอทิลีน และอลูมิเนียมฟอยล์ โดยคุณสมบัติของโพลีเอทิลีนจะสามารถละลายได้ในอุณหภูมิที่เหมาะสม คือ $200\text{ }^{\circ}\text{C}$ และจะแข็งตัวเมื่อได้รับความเย็นในอุณหภูมิห้อง โดยที่กระดาษเหลือใช้จากสำนักงานเมื่อนำมาสร้างเป็นบรรจุภัณฑ์ต้องมีกาวเป็นวัสดุประสานระหว่างกระดาษ ส่วนที่สองผู้วิจัยสร้างบรรจุภัณฑ์ สำหรับกลุ่มผ้าทอ ในส่วนของการสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากกระดาษ ผู้วิจัยได้นำหลักการสอนให้กับนักศึกษารายวิชาเทคนิคการทำหุ่นจำลอง เพื่อสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์ขึ้น การออกแบบบรรจุภัณฑ์จากกระดาษเหลือใช้ โดยการทดลองสามารถเลือกความหนาของกระดาษได้ตั้งแต่สูตร A-E ตามความต้องการของการนำไปใช้งาน และต้องใช้เวลาในการทำให้แห้งตามสัดส่วนของความหนาของกระดาษ และในส่วนของ การนำกล่องนมมาสร้างเป็นบรรจุภัณฑ์ ใช้เวลา 5 วินาที ใช้ความร้อน $200\text{ }^{\circ}\text{C}$ จะทำให้รูปลักษณะของกล่องสวยงาม กล่องนมไม่ยุบ และนำแท่งลวด ตักแต่งเพื่อเพิ่มความสวยงาม และบ่งบอกถึงข้อมูลของผลิตภัณฑ์ โดยหากทางกลุ่มใช้บรรจุภัณฑ์จากขยะจะสามารถลดต้นทุนบรรจุภัณฑ์ลงได้อย่างมาก สามารถเพิ่มรายได้ และสร้างมูลค่าเพิ่มขยะชุมชน

คำสำคัญ : บรรจุภัณฑ์, กล่องนม, ขยะชุมชน, กลุ่มผ้าทอบ้านหนองบัว จ.น่าน

สารบัญ

บทที่	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ง
สารบัญภาพ	จ
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	1
ขอบเขตของการวิจัย.....	2
สมมติฐานการวิจัย.....	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	2
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
ขยะทั่วไป.....	4
การออกแบบบรรจุภัณฑ์.....	5
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
3 ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย.....	14
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	14
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	14
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	15
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	16
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	19
ผลของการพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์จากขยะทั่วไปเพื่อเพิ่ม รายได้ และสร้างมูลค่าเพิ่ม.....	19
5 บทสรุป.....	35
สรุปผลการวิจัย.....	35
อภิปรายผลการวิจัย.....	37
ข้อเสนอแนะ.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	39
ภาคผนวก.....	40
ภาคผนวก ก ภาพขั้นตอนการดำเนินงาน.....	41
ภาคผนวก ข การเขียนบรรจุกัณฑ์.....	44
ประวัติผู้วิจัย.....	55

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงระยะเวลาทำการวิจัย	18
2	การทดลองการใช้กระดาษในปริมาณต่าง ๆ.....	23
3	ระยะเวลาของการตากกระดาษ.....	24
4	การทดสอบกาวสำหรับทากระดาษ.....	24
5	วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ ตามลักษณะของการผลิตบรรจุภัณฑ์จากกระดาษ.....	25
6	การทดลองให้อุณหภูมิกับกล่องนมเพื่อให้กล่องติดประสานกัน.....	30
7	การคำนวณราคาต้นทุนของบรรจุภัณฑ์จากกล่องนม.....	32

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	รายละเอียดบรรจุภัณฑ์ตามข้อบังคับของกฎหมาย.....	7
2	หลักการใช้สีบนบรรจุภัณฑ์.....	8
3	สีบรรจุภัณฑ์.....	9
4	ขั้นตอนการดำเนินงาน.....	17
5	สัญลักษณ์ PET เลข 1.....	19
6	ดอกข่าสีแดง.....	20
7	โคมไฟจากขวดน้ำที่ไม่รับซื้อ.....	20
8	วัสดุอุปกรณ์ในการทำบรรจุภัณฑ์.....	21
9	เตรียมอุปกรณ์สำหรับทำกระดาษให้เป็นแผ่น.....	22
10	เทกระดาษลงในบล็อก.....	22
11	การยกกระดาษออกจากน้ำ.....	23
12	ลักษณะบรรจุภัณฑ์.....	25
13	การระดมแนวความคิด.....	26
14	การปั่นกระดาษเป็นรูปเปิด.....	26
15	การติดกระดาษหนังสือพิมพ์.....	27
16	ตกแต่งผิวด้วยสีโป๊ว พลาสติก.....	27
17	ผลิตภัณฑ์จากกระดาษเหลือใช้.....	28
18	ชั้นของกล่องเครื่องดื่ม.....	28
19	ตัดกล่องนมและตากให้แห้ง.....	29
20	ขนาดของกล่องนมและกล่องน้ำผลไม้ ที่พบมากที่สุด.....	30
21	จำลองรูปแบบของบรรจุภัณฑ์อย่างง่าย.....	31
22	ตัดกล่องนมและตากให้แห้ง.....	31
23	การให้ความรู้ขยะทั่วไป ณ อบต.ป่าคา.....	33
24	การให้ความรู้ขยะทั่วไป ณ อบต.บ้านกาศ.....	33
25	การให้ความรู้ขยะทั่วไป ณ อบต.แดนชุมพล.....	34
26	การให้ความรู้ขยะทั่วไป ณ เทศบาลตำบลแม่ลานนา.....	34
27	การให้ความรู้ขยะทั่วไป ณ อบต.ป่าสัก.....	35
28	การให้ความรู้ขยะทั่วไป ณ อบต.เกลือเหนือ.....	35